

Panium - Nambari Nne

Muungano

Jeff Pippenger

2025-03-04

Katika historia ya Panium, muungano uliundwa kati ya Antiochus Magnus na Filipino wa Makedonia. Vita hivyo vilipiganwa moja kwa moja na Antiochus dhidi ya Ptolemy V, ambaye alikuwa mtoto, na Filipino alichangia kwa kuwa mapigano yake katika sehemu nyingine za ufalme yalizuia majeshi mengine kuja kumsaidia mfalme mtoto wa Misri. Hii inamaanisha kwamba Putin, mfalme wa mwisho wa kusini—anayefananishwa na mfalme mtoto wa Misri (mtoto likimaanisha kizazi cha mwisho kwa namna ya kinabii)—anashindwa na Trump, anayewakilishwa kama Antiochus Magnus aliyemshinda Ptolemy V huko Panium, na kama vile Reagan alivyoishinda USSR mwaka 1989.

Philip maana yake "mpenzi wa farasi" na "farasi" huashiria nguvu zote mbili, za kijeshi na za kiuchumi. Farasi huvuta magari ya vita na hupandwa na wanajeshi, na farasi pia husafirisha bidhaa kwenda sokoni. "Farasi" ni ishara ya "magari ya vita, merikebu na wapanda farasi." Hii ndiyo ishara kuu ya Marekani katika uhusiano wake wa uwakala na mfalme wa kaskazini kama ilivyobainishwa katika aya ya arobaini.

Mshirika wa Trump ana tipolojia mbili katika Filipino wa Makedonia na Herode Filipino, Mtetaraki. Iwe ni Herode Filipino au Filipino wa Makedonia, ishara hiyo humtambulisha yule aipendaye mamlaka anayopatiwa kutoka kwa Kaisari au kutoka kwa Antioko, kwa mtiririko huo. Filipino anapenda farasi, na mmoja wa hao Filipino alikuwa wa asili ya Makedonia, ambayo ilikuwa na nafasi ya kati na ya msingi katika ufalme wa Aleksanda Mkuu.

Ilikuwa nchi yake ya asili, ufalme aliourithi kutoka kwa baba yake, Filipino wa Pili, na sehemu ya kuanzia ya himaya yake kubwa. Iliyoko katika sehemu ya kaskazini ya Ugiriki, Makedonia ilijitofautisha kama kiini cha kisiasa na kijeshi ambako Aleksanda alizaliwa (huko Pella, 356 KK) na kulelewa, na ilitoa rasilimali za awali, nguvu kazi, na muundo wa utawala uliouchoea ushindi wake. Kwa hakika, Makedonia ilikuwa kiini cha ufalme wa Aleksanda: mahali pa kuanzia, injini yake ya kijeshi, na eneo lililoimarisha utambulisho wake kama mfalme wa Kimakedonia, hata wakati himaya yake ilikua na kupanuka mbali zaidi ya mipaka ya Makedonia.

Makedonia inawakilisha eneo la kaskazini la ufalme wa Aleksanda wa sehemu nne. Hivyo, Filipino mmoja ni mtawala wa robo, maana yake 'sehemu ya nne,' na Filipino mwingine ni 'robo moja' ya pepo nne za milki ya awali ya Aleksanda.

Herode anawakilisha mtu anayekataa agano. Esau, ukoo wa damu uliomtoa Herode, alikataa haki yake ya mzaliwa wa kwanza. Mwanzoni kabisa mwa historia ya watu walioteuliwa wa agano, Esau anakuwa ishara ya wale wanaolikataa agano ambalo Kristo alikufa kulithibitisha. Pale pale ambapo Mungu alikuwa karibu kuupanua watu wake walioteuliwa wa agano kuwa makabila kumi na mawili, Esau akaasi. Mwishoni mwa Israeli ya kale, wakati msalabani Wayahudi walipodai

kwamba hawana "mfalme mwingine ila Kaisari," taifa la Kiyahudi likawa ishara ya mwisho iliyokuwa imeashiriwa na Esau mwanzoni. Ukoo wa familia ya Herode unaundwa na damu ya Esau na ya Wayahudi, ukoo wa damu ulioashiriwa na mvunjaji wa agano mwasi mwanzoni na watu wa agano waasi mwishoni.

Herode Mkuu aliweka kodi zilizowaleta Yosefu na Mariamu hadi Bethlehemu, na mmoja wa wanawe watatu, Herode Antipa mwana wa Herode Mkuu, alitawala wakati wa msalaba. Kipindi cha maisha ya Kristo tangu kuzaliwa Kwake hadi kifo Chake kinawakilishwa kwa njia ya ishara na familia ya Herode, hivyo kuitambulisha historia hiyo kuwa wakati wa kujiliwa kwa watu wateule, kujiliwa ambalo Wayahudi kwa kiasi kikubwa hawakulitambua.

Herode Mkuu aliwaua watoto kwa kuitikia kuzaliwa kwa Yesu, hivyo akarudia historia ya kuzaliwa kwa Musa wakati Misri ilikuwa ikiua watoto. Mauwaji ya kwanza ya watoto yalikuwa jaribio la kumuua mteule aliyetarajiwa, na mauwaji ya mwisho ya watoto yalikuwa tena jaribio la kumuua mteule aliyetarajiwa. Mia arobaini na nne elfu wanaimba wimbo wa Musa na wa Mwanakondoo, na kwa mtazamo wa kinabii "wimbo" huwakilisha uzoefu. Mia arobaini na nne elfu wanaishi katika kipindi chenye uzoefu sambamba. Mojawapo ya ulinganifu huo ulijitokeza tarehe 22 Januari 1973 kupitia uamuzi wa Mahakama ya Juu ulioruhusu utoaji mimba nchini Marekani. Katika miaka arobaini na tisa iliyofuata, takribani watu milioni 66 walioweza kuwa wagombea wa kuwa miongoni mwa mia arobaini na nne elfu waliuawa kupitia utoaji mimba ulioruhusiwa na serikali ya shirikisho.

Nguvu huashiria uwezo wa kijeshi:

Na yule mnyama niliyemwona alikuwa kama chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba; na joka likampa nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mamlaka kuu. Ufunuo 13:2.

Yule joka, ambaye ni Roma ya kipagani, alimpa upapa vitu vitatu, yaani "nguvu zake, na kiti chake cha enzi, na mamlaka kuu." Katika mstari wa kumi na mbili, Marekani, yule mnyama wa nchi, ameonyeshwa akitumia "nguvu" zote za yule mnyama aliyekuwa mbele yake. Hata hivyo, neno "nguvu" katika mstari wa pili ni neno tofauti la Kigiriki kuliko neno lililotafsiriwa kuwa "nguvu" katika mstari wa kumi na mbili. Katika mstari wa pili "nguvu" ni G1722: maana yake mbele ya (kihalisi au kitamathali): katika uwepo (machoni pa).

Neno "nguvu" katika aya ya kumi na mbili ni neno tofauti la Kigiriki.

Naye anatumia mamlaka yote ya yule mnyama wa kwanza mbele yake, naye husababisha dunia na wale wakaa ndani yake wamwabudu yule mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake la mauti lilipona. Ufunuo 13:12.

Neno "power" G1832 hapa linamaanisha, (katika maana ya uwezo); haki maalum, yaani, ushawishi uliokasimiwa: mamlaka, yurisdiksheni, uhuru, uwezo, haki, nguvu. Neno "power" katika aya ya kumi na mbili linabainisha kwamba mnyama wa nchi ni mamlaka iliyokasimiwa ya mnyama wa bahari—Marekani ni mwakilishi wa niaba wa mnyama wa bahari. Marekani hutekeleza mamlaka yote iliyokasimiwa ya yule mnyama wa kwanza. Katika aya ya pili Roma ya kipagani ilitoa

mambo matatu kwa Upapa. Clovis alikabidhi nguvu zake za kijeshi na kiuchumi kwa Upapa mwaka 496 katika Vita vya Tolbiac. Konstantino alitoa "kiti" cha himaya mwaka 330, na Yustinian, kwa amri ya mwaka 533, alimtambua papa kuwa msahihishaji wa wazushi na kichwa cha makanisa. Clovis wa mwaka 496 ni kielelezo cha Reagan wa mwaka 1989. Reagan ni kielelezo cha Trump.

Kulingana na Gregory wa Tours (aliyeandika karibu karne moja baadaye), Clovis alikuwa akipoteza mapigano na, kwa kukata tamaa, akamwomba Mungu wa Kanisa Katoliki msaada. Mkewe, Clotilde, alikuwa binti wa kifalme wa Burgundi aliye Mkatholiki ambaye alikuwa akimsihi aongoke kutoka katika upagani. Clovis akaapa kwamba akishinda angeukubali Ukatoliki. Hali ya mapigano ikageuka—iwe kwa uingiliaji wa Kiungu au kwa mkakati wa kijeshi—naye Clovis akawashinda Alemanni, akiua mfalme wao na kutawanya majeshi yao. Kwa uaminifu kwa nadhiri yake, aliongoa kuwa Mkatholiki, na kwa mapokeo alibatizwa Siku ya Krismasi ya mwaka 496 huko Reims na Askofu Remigius (Mt. Remi).

Kuongoka kwake kuliashiria mgeuko muhimu, na kumfanya Clovis kuwa mfalme wa kwanza wa Kikatoliki miongoni mwa watawala wa makabila ya Kijerumani (tofauti na Wavisigothi au Waostrogothi waliokuwa Wakristo wa Uariani). Hili liliwaunganisha Wafranki na Kanisa la Roma, na kumletea uungwaji mkono kutoka kwa Wagaloromani na Upapa. Ubatizo wa Clovis mara nyingi huchukuliwa kuwa 'kuzaliwa kwa Ufaransa' kwa namna ya kiishara kama taifa la Kikatoliki, na kuiweka Ufaransa tofauti na falme nyingine za kibarbarani zilizoshikilia Uariani au upagani. Kwa sababu hii, Ukatoliki huiita Ufaransa 'mzaliwa wa kwanza wa Kanisa Katoliki,' na pia 'binti mkubwa wa Kanisa Katoliki.'

Clovis alipokuwa mamlaka ya kwanza ya uwakilishi ya upapa mnamo 496, alimtangulia kama kielelezo cha Reagan, ambaye alikuja kuwa mamlaka ya uwakilishi mnamo 1989. Katika historia ya Reagan na Papa Yohane Paulo wa Pili, uliundwa muungano wa siri kwa kusudi la kumuangusha mfalme wa kusini. Kuanzia 1798 hadi sheria ya Jumapili, kahaba wa Tiro amefichwa, na yeye ni yuleyule kahaba anayefuatilia asili yake hadi Makedonia, ufalme wa kaskazini kabisa. Yeye ndiye mfalme wa kaskazini, amefichwa kinabii, lakini bado akidai kuwa hawezi kukosea.

Papa pia anawakilisha "wale wanaoacha agano," ambao, ingawa walikuwa wamefichwa kinabii katika kipindi chote cha vita vitatu vya niaba, hatimaye watajidhihirisha katika historia ya Vita vya Panium. Katika mpito kutoka Roma ya Dola la Kirumi hadi Roma ya Kipapa, Daniel anabainisha wakati ambapo Roma ya kipagani ilikuwa ikifikia mwisho wa muda wake kama ufalme wa nne wa unabii wa Biblia.

Kwa maana merikebu za Kitimu zitakuja juu yake; kwa hiyo atahuzunika, na atarudi, na atakuwa na ghadhabu juu ya agano takatifu; hivyo ndivyo atakavyofanya; naam, atarudi, na atafanya shauri pamoja na wale waachao agano takatifu. Danieli 11:30.

Katika aya hiyo, usemi “wale waachao agano takatifu” unarejelea Kanisa Katoliki. Wale waachao agano takatifu ndio lile kanisa la Pergamo linalofanya maridhiano; Yohana, mwandishi wa Ufunuo, aliandika kulihusu, na, kwa mujibu wa Paulo, lingesi kabla mtu wa dhambi hajafunuliwa. Ukatoliki ni wale walioacha agano, jambo linalowakilishwa na shambulio lililoelekezwa dhidi ya

Neno la Mungu, na pia dhidi ya Sabato ya siku ya saba; vyote viwili vililetwa chini ya mashambulio ya hatua kwa hatua kuanzia wakati wa Konstantino na kuendelea. Awali katika sura ya kumi na moja, “agano” pia limetajwa.

Na mioyo ya wafalme hawa wawili itakuwa ya kufanya hila, nao watasema uongo wakiwa kwenye meza moja; lakini haitafanikiwa, kwa maana bado mwisho utafika kwa wakati uliowekwa. Ndipo atarudi katika nchi yake na mali nyingi; na moyo wake utakuwa kinyume na agano takatifu; naye atafanya matendo makuu, na atarudi katika nchi yake. Kwa wakati uliowekwa atarudi, naye atakuja kuelekea kusini; lakini haitakuwa kama ile ya kwanza, wala kama ile ya baadaye. Danieli 11:27-29.

Katika aya hizi, “yeye” anarudi katika nchi yake, kisha baadaye anarudi tena katika nchi yake. Kurudi huko mara mbili kunawakilisha ushindi miwili, na kisha kulifuatiwa na “kurudi” kwa shangwe na ushindi hadi mji wa Roma. Wa kwanza ulikuwa Vita vya Actium mwaka 31 KK dhidi ya Antony na Cleopatra, na wa pili ulikuwa baada ya uharibifu wa Yerusalemu mwaka 70 BK. “Wakati uliowekwa” katika aya hizo ni mwaka 330, ambao uliashiria mwisho wa “wakati” wa kinabii wa aya ya ishirini na nne unaolingana na miaka mia tatu na sitini.

Wafalme wawili wanaosema uongo kwenye meza moja hufanya hivyo kabla ya "wakati uliowekwa," "kwa kuwa bado mwisho utakuwa katika wakati uliowekwa." Swali linalopaswa kuzingatiwa ni mstari huo unamaanisha nini unaposema, "Kisha atarudi katika nchi yake akiwa na mali nyingi?" Je, inamaanisha kwamba katika wakati uliowekwa, ndipo atarudi; au inamaanisha kwamba mara tu hao wawili watakaposema uongo mezani, ndipo atarudi, na hivyo kurudi kunakuwa kabla ya wakati uliowekwa.

Uriah Smith anatambulisha marejeo mawili kuwa ni 31 KK na 70 BK, ambayo yanawakilisha historia kabla ya mwaka 330, ambao ndio wakati ulioamriwa. Smith pia anaonyesha kwamba “kurudi” la aya ya ishirini na tisa ni baada ya mwaka 330, na kwamba halifanikiwi kama yalivyofanikiwa marejeo yaliyofuata vita vya Actium na Yerusalemu. Hii ina maana kwamba kabla ya wakati ulioamriwa kuna mkutano ambapo uongo unasemwa, unaofuatwa na mmoja wa wale wafalme wawili waliokuwa wakisema uongo akirudi na utajiri mwingi, ambaye kisha anapinga agano takatifu, hutenda makuu na anarudi katika mwaka 330, ambao ndio wakati ulioamriwa.

Kisha anauvamia kusini, lakini shambulio hilo halitafanana na Vita vya Actium wala na uharibifu wa Yerusalemu. Historia ya mwaka 70 BK ilivyo katika aya hizo inaonyesha mwisho wa watu wa agano walioteuliwa na Mungu kama inavyowakilishwa na "agano takatifu" katika kifungu hicho. Katika aya ya thelathini, Rumi ya kipagani ina mawasiliano ya siri na wale wanaoacha agano takatifu. Mwaka 70 BK ulikuwa mwisho kabisa wa Israeli ya kale ya kimwili kama watu wa agano wa Mungu, na aya ya thelathini inabainisha historia ya karne nne baada ya 70 BK. Wale wanaoacha agano katika historia inayowakilishwa katika aya ya thelathini ni wale walioacha agano lililoingiwa na Mungu pamoja na watu wake Wakristo. Rumi ya Kipapa ni kanisa linalowakilishwa kuwa wale wanaoacha agano takatifu katika aya ya thelathini.

Kwa maana merikebu za Kitimu zitakuja juu yake; kwa hiyo atahuzunika, na atarudi, na atakuwa na ghadhabu juu ya agano takatifu; hivyo ndivyo atakavyofanya; naam, atarudi, na atafanya shauri pamoja na wale waachao agano takatifu. Danieli 11:30.

Aya ya ishirini na tisa inatuleta hadi mwaka 330, ambao ulikuwa wakati uliowekwa na kutimizwa pale Konstantino alipohamisha mji mkuu kwenda Konstantinopoli. Katika alama hiyo ya njia Roma ya kipagani ingevutwa katika vita vya kusini ambavyo visingefanikiwa kama vile vilivyofanikiwa vita vya Actium na Yerusalemu. Kisha katika aya ya thelathini Roma ya kipagani inashambuliwa na Genseric, ambaye alizindua vita vyake vya majini kutoka Chittim, inayojulikana leo kama Karthago. Vita hivi dhidi ya Roma ya kipagani pia viliwakilishwa kama tarumbeta ya pili kati ya tarumbeta saba katika kitabu cha Ufunuo. Nne za kwanza kati ya hizo nguvu za tarumbeta ziliimaliza Roma ya Magharibi kufikia mwaka 476. Kati ya hizo tarumbeta nne za kwanza, tarumbeta ya pili, ambayo ni meli za Chittim, ndiyo iliyokuwa kali zaidi, kwani Genseric alichukua udhibiti wa bahari na utajiri wa Dola la Roma ukakauka.

Akiwa amekabiliwa na merikebu za Kitimu na akihuzunishwa nazo, anarudi na kuwa na ghadhabu juu ya agano takatifu. Hili lilitimia katika historia iliyoelekea kutiwa mamlaka kwa Upapa mwaka 538, kupitia vita dhidi ya Neno la Mungu. Baada ya hayo anarudi na kuwa na “mashauri na wale waiachao agano takatifu.” Ushirikiano huo kati ya Rumi ya kipagani na Rumi ya kipapa ulitimia mwaka 533 kwa amri ya Justinian. Aya inayofuata, aya ya thelathini na moja, inaendelea kueleza jinsi Rumi ya kipagani ilivyokuwa “imehuzunishwa.” Katika Waraka wa Pili kwa Wathesalonike, Paulo anafundisha kwamba Rumi ya kipagani “ilizuilika” Upapa usichukue mamlaka mwaka 538. Baada ya kuhuzunishwa na shambulio kutoka baharini lililoharibu uchumi wa ufalme, ana ghadhabu juu ya agano takatifu, kisha ana mashauri na wale waiachao agano hilo. Katika aya zinazofuata, “mikono” inayowakilisha mamlaka iliyotolewa kwa Upapa mwaka 496 na Clovis, husimama, nao wanatia unajisi mahali patakatifu pa ngome, ambalo kihistoria liliwakilisha mji wa Rumi; kisha Rumi ya kipagani huiondoa dini ya upagani (kile cha kila siku) katika ufalme na kuiweka badala yake Ukatoliki, kisha humweka Upapa katika kiti cha enzi mwaka 538.

Upapa ulipopewa mamlaka mwaka 538 ulitoa ushahidi wa kinabii na pia wa kihistoria, unaowakilishwa katika mistari tunayoizingatia. Mwaka 538 unaonyeshwa kwa mfano na mwaka 31 KK na Vita vya Actium. Katika Danieli sura ya nane, aya ya tisa, Roma ya kipagani ingeshinda vizuizi vitatu vya kijiografia ili kutwaa kiti cha enzi cha ulimwengu. Cha kwanza kilikuwa Syria upande wa mashariki, kisha Yuda na Yerusalemu, na baadaye Misri katika Vita vya Actium. Roma ya kipapa pia ingeng’olewa pembe tatu, pembe ya tatu ikiwa ni Wagothi, ambao walifukuzwa kutoka jiji la Roma mwaka 538. Roma ya kipagani na Roma ya kipapa zinatoa mashahidi wawili wanaoonyesha kwamba Vita vya Actium vinaendana na mwaka 538, na kwamba mwaka 538 unaonyesha sheria ya Jumapili nchini Marekani, wakati ambapo Roma ya kisasa inatawala kwa nguvu kuu hadi muda wa rehema utakapofungwa.

Tumehitimisha mapitio ya jumla ya aya za ishirini na saba hadi thelathini na moja.

Katika makala inayofuata, tutazingatia mistari hii na kuanza kazi ya kuoanisha kifungu hicho na historia ya mistari ya kumi na moja hadi kumi na tano.